

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ІСТОРІЯ УКРАЇНИ**

Спеціальність: **С4 «Психологія»**

Освітньо-професійна програма: **Клінічна психологія**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Форма здобуття освіти: **очна (денна)**

Рік навчання: **1**

Семестр(и): **2 (весняний)**

Тип освітнього компонента: **обов'язковий**

Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **залік**

Пререквізити: **обсяг знань, достатній для вступу на спеціальність**

Кафедра/підрозділ: кафедра філософії та суспільних наук, пр. Науки, 4

Керівник освітнього компонента: Карпенко Катерина Іванівна,
email: ki.karpenko@knmu.edu.ua

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Курс «Історія України» спрямований на формування у здобувачів цілісного уявлення про основні етапи становлення української державності, культури, суспільного життя та духовного розвитку українського народу. Дисципліна поєднує політичний, соціальний, культурний і духовний аспекти історичного процесу, розкриваючи місце України у європейському та світовому контексті. Курс сприяє вихованню громадянської свідомості, національної ідентичності, патріотизму, а також розумінню історичних закономірностей розвитку держави і суспільства.

МЕТА КУРСУ. Здобувачі навчатимуться аналізувати ключові події, процеси та постаті в історії України від найдавніших часів до сьогодення, розуміти закономірності формування української нації, державності, культури, а також вплив світових історичних тенденцій на розвиток України. Вони оволодіють навичками історичного мислення, критичного аналізу джерел і вмінням робити обґрунтовані висновки щодо минулого та сучасності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- знати основні періоди історії України, ключові події, видатних діячів, культурні та політичні явища, що визначали розвиток держави;
- розуміти процес формування українського народу, його боротьбу за незалежність, етапи становлення державності, національної ідеї та демократичних традицій;
- володіти знаннями про історію української культури, освіти, науки, церкви, а також про вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на розвиток суспільства;
- уміти аналізувати історичні джерела, документи, мемуари, інтерпретувати події з урахуванням їхнього політичного, економічного й культурного контексту;
- використовувати набуті знання для формування громадянської позиції, патріотичного світогляду, історичної пам'яті, здатності орієнтуватися у суспільно-політичних процесах сучасної України;
- розвивати навички критичного мислення, аналітичного підходу до історичних фактів, повагу до культурної спадщини, толерантність та усвідомлення значення історії у становленні особистості й нації.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (20 год.):**

1. Предмет, завдання та джерела вивчення історії України.

2. Стародавня історія України: виникнення та розвиток перших державних утворень.
3. Київська Русь: формування державності, культура та спадщина.
4. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.
5. Визвольна війна українського народу XVII століття та утворення Гетьманщини.
6. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у XVIII–XIX ст.
7. Національне відродження та формування модерної української нації у XIX ст.
8. Українська революція 1917–1921 рр. та боротьба за державність.
9. Україна в умовах радянського тоталітарного режиму та Другої світової війни.
10. Становлення незалежної України та виклики сучасного державотворення.

Перелік тем практичних занять (16 год.):

1. Предмет, завдання та джерела вивчення історії України.
2. Стародавня історія України: виникнення та розвиток перших державних утворень.
3. Київська Русь: формування державності, культура та спадщина.
4. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.
5. Визвольна війна українського народу XVII століття та утворення Гетьманщини.
6. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у XVIII–XIX ст.
7. Національне відродження та формування модерної української нації у XIX ст.
8. Українська революція 1917–1921 рр. та боротьба за державність.
9. Україна в умовах радянського тоталітарного режиму та Другої світової війни.
10. Становлення незалежної України та виклики сучасного державотворення.

Перелік тем самостійної роботи студента (54 год.)

1. Предмет, завдання та джерела вивчення історії України.
2. Стародавня історія України: виникнення та розвиток перших державних утворень.
3. Київська Русь: формування державності, культура та спадщина.
4. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.
5. Визвольна війна українського народу XVII століття та утворення Гетьманщини.
6. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у XVIII–XIX ст.
7. Національне відродження та формування модерної української нації у XIX ст.
8. Українська революція 1917–1921 рр. та боротьба за державність.
9. Україна в умовах радянського тоталітарного режиму та Другої світової війни.
10. Становлення незалежної України та виклики сучасного державотворення.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, спостереження за поведінкою тварин, аналіз експериментальних досліджень, проблемне навчання, дискусія, евристична бесіда, моделювання психічних процесів, робота з науковими текстами.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за

запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) не передбачені.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + залік$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Дорошенко Д. Нарис історії України. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 574 с.
2. Історія України: навчальний посібник / В.І. Танцюра, С.М. Куліш, О. О. Пересада. 2-ге вид., доп. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 536 с.
3. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX століття) : ілюстрована хрестоматія : у 3 ч. / за заг. ред. Ю. С. Сабадаш. Ч. 1. Київ : Ліра-К, 2020. 320 с.

Зав. кафедри

Карпенко К.І.